

БИ БИ СИ И ДВИЖЕНИЯТА „МЕ ТОО“ И „TIME’S UP“: СЪДЪРЖАТАЛЕН АНАЛИЗ

Цветелина Джамбазова

BBC AND “ME TOO” AND “TIME’S UP” MOVEMENTS: CONTENT ANALYSIS

Tsvetelina Dzhambazova

Резюме: Чрез метода контент анализ в доклада се изследват интерпретативни текстове относно новите социални движения „Me Too“ и „Time’s Up“, публикувани на уебсайта на Би Би Си (bbc.com) в периода 5 октомври 2017 г. – 31 декември 2018 г., обхващащ първата година от създаването на кампаниите. Целта е да се проследят начините, по които двете инициативи са отразени от британската медия. Основни задачи пред изследването са анализ относно това дали в онлайн изданието е изразено отношение към движенията и проверка дали журналистите в медията виждат връзка между тях и съществуващите призови за промяна на социалните роли на половете в съвременното общество.

Ключови думи: Би Би Си, „Me Too“, „Time’s Up“, социални движения, контент анализ

Abstract: Using content analysis, this report researches texts about the new social movements „Me Too“ and „Time’s Up“, which are published on BBC’s website, bbc.com, between October 5th 2017 and December 31st 2018 (which marks the first anniversary of both campaigns). The aim is to study the methods through which both initiatives are presented in this British medium. Important tasks of this report are to analyze whether this website’s authors express an attitude towards the movements and to check whether there is any connection between the two campaigns and the existing calls for changes in the social roles of sexes in modern society.

Keywords: BBC, “Me Too”, “Time’s Up”, social movements, content analysis

Въведение

Макар и съществуващо от почти 15 години, движението „Me Too“ става популярно едва след вълната от обвинения в сексуален тормоз срещу филмовия продуцент Харви Уайнстийн, започнала през октомври 2017 г. Решаващо значение за популяризирането на инициативата има употребата в Туитър на хаштаг #MeToo от

актрисата Алиса Милано, който води до масовото споделяне на истории за сексуално насилие по целия свят.

Движението „Time’s Up” започва на 1 януари 2018 г., когато някои от най-влиятелните актриси в Холивуд излизат с писмо, в което заявяват, че създават това движение с цел да се прекрати практиката на сексуален тормоз на работното място. Заедно с него започва да действа и специален Фонд за правна и финансова помощ, който да окаже подкрепа на жертвите на сексуално насилие на работното място (както мъже, така и жени), които биха искали да започнат правни действия срещу своите насилници, но нямат средствата да го направят. Основна задача на Фонда е да свързва жертвите с адвокати, готови да поемат техния казус.

В настоящия текст е проследено по какъв начин тези нови социални движения са отразени на уебсайта на Британската корпорация за радио и телевизионно разпространение – bbc.com. Чрез метода контент анализ са изследвани 75 персонализирани интерпретативни текста, публикувани в периода между 5 октомври 2017 г. и 31 декември 2018 г., обхващащ първата година от съществуването на инициативите. Целта е да се проследят начините, по които двете движения са отразени от британската медия. Основни задачи пред изследването са анализиране дали в това издание е изразено отношение към движенията и проверка дали журналистите в медията виждат връзка между тях и съществуващите призови за промяна на социалните роли на половете в съвременното общество.

В текста са проучени материали за движенията „Me Too” и „Time’s Up”, в които инициативите са изведени като основна тема. Включени са и текстове, в които не се споменава пряко някое от движенията, но въпреки това са свързани със случващото се и с резултатите от кампаниите за премахване на сексуалното насилие. Използвайки информацията, съдържаща се в таговете след всяка

публикация на сайта, за избрания период са открити общо 266 материала. От тях 191 текста представляват жанрове на информационния дискурс, а 75 – на интерпретативния дискурс. Именно втората група са обект на анализ в настоящия текст.

Събраният емпиричен материал е изследван по 4 показателя:

1. Жанр;
2. Изразено отношение към движенията „Me Too“ и „Time’s Up“;
3. Дали в текста се говори за „Me Too“ или за „Time’s Up“;
4. Има ли призив за промяна на социалните роли на мъжете и жените в тези текстове.

Така тук са анализирани жанровете, принадлежащи към интерпретативния дискурс. Това са оценъчните, наративните и диалогичните жанрове (Монова, 1999).

Теоретична рамка

Сексуалният тормоз като самостоятелен проблем за изследване (и изобщо като изследователски проблем) започва да се разглежда едва в началото на 80-те години на 20-ти век, което е ясен знак за това колко силно е бил подценяван този въпрос – от обществото, а след това и от учените. Първото голямо изследване се появява през 1979 г. – това е „Sexual Harassment of Working Women: A Case of Sex Discrimination“ на Катрин МакКинън (MacKinnon, 1979). След излизането на тази книга сексуалният тормоз става значително по-видим, а и все повече изследователи предлагат варианти на широкото социокултурно обяснение на МакКинън, които стават все по-популярни (напр. Schultz, 2001; MacKinnon, 2002; Tangri et al., 1982). Появяват се и редица критици, които прилагат доказателства за случаи на мъже-мишени на сексуален тормоз (Kalof et al., 2001; Thacker, 1996), чрез които започват да предизвикват феминистките възгледи за сексуалния тормоз като

действие, извършено от силни възрастни мъже спрямо „безсилни“ жени (Patai, 1988: 170), и да ги считат за основани върху „неизследвани понятия за мъжка власт и хищническа природа“ (Patai, 1988: 50).

През 70-те и 80-те години на 20-ти век жените заемат все повече и повече работни места, а от друга страна изследователите на феминизма все по-стриктно повдигат въпроса, че жените се намират в подчинено положение спрямо мъжете – не само у дома, но и на работното място. Така не е изненадващо, че обществото започва да смята за непозволени и непоносими сексуалните заплахи и репресии, обидите, сексуалните намеци и сексуалния хумор, които до този момент са били пасивно изтърпявани от жените. Жените предизвикват мъжкото негодувание, като едновременно възприемат нови властнически роли в бизнеса и в сферата на труда и като нахлуват в сигурния до този момент мъжки бастион на физическата работа (напр. въглищните мини, строежите, полицейските участъци). Това негодувание, свързано с все по-голямото общуване между мъже и жени на работното място, без съмнение е още една предпоставка за появата на сексуалния тормоз (Frankel Paul, 1990: 333).

Учените, занимаващи се с изследването на сексуалния тормоз, фокусират вниманието си основно върху два големи теоретични диспута. При първия става въпрос за разбиранията на мъжете и жените за същността на сексуалния тормоз. Тези разбираня се различават значително, като оставят широко място за недоразумения, но и затрудняват премахването на този вид сексуално насилие. Основно предизвикателство тук е, че един и същ начин на поведение може да бъде видян от мъжете като обикновен флирт, а от жените – като сигнал за опасност от сексуално насилие (Tavris et al., 1977; Crain et al, 1995). При втория теоретичен дебат се търси отговор на въпроса дали при сексуалния тормоз става дума за

удовлетворяване на сексуално желание или за придобиване на по-голяма власт – тук мненията често са противоположни (Newman, 1995; Brodsky, 1976; Bargh et al., 1995).

Широката употреба на социалните медии както за лични, така и за професионални нужди, оказва влияние и върху съвременните концепции за сексуалния тормоз. Традиционните гледни точки относно тормоза изразяват разбирането, че той се случва в границите на работното място. Контактите в социалните мрежи извън тези рамки обаче създават необходимост да се преразгледат тези идеи (Blakely, 2009; Mainiero et al., 2013). Активността на хората в социалните медии днес е от съществено значение при проследяване на развитието на движенията „Me Too“ и „Time’s Up“. Инициативите са в началото на своето съществуване, но започва да се натрупва научна литература, разглеждаща техни аспекти (Thomson, 2018; Zilles, 2017; George, 2018; Leung et al., 2019). Предстои обаче по-подробното проучване на тези движения от изследователите.

Жанрова характеристика

Преди да се премине към резултатите от проведения контент анализ на интерпретативни текстове, е важно да се отбележи, че в проучените публикации се вижда ясна връзка и приемственост между материалите на уебсайта bbc.com и предаванията, излъчени по другите канали на Би Би Си. Така например част от изследваните материали представляват аудио и видео клипове, взети директно от радио или телевизионни предавания на Би Би Си. Съдържанието на сайта отговаря напълно на дългогодишните принципи на медията за точност и обективност при поднасянето на информацията, като изясняването на фактите идва винаги на първо място. Приемствеността е още едно доказателство, че читателят може да

открие онлайн същата качествена журналистика, на която е свикнал в другите канали на британската медия.

Съществен дял от интерпретативните публикации в сайта на Би Би Си заемат тези материали, даващи обяснения какво точно представлява сексуалният тормоз. От изведената по-горе теоретична рамка се вижда, че сексуалният тормоз сравнително късно привлича вниманието на изследователите. Със сигурност това е резултат и от липсата на широка обществена дискусия относно този проблем. Затова се появява необходимостта журналистите на Би Би Си да обясняват на масовата аудитория какво представляват сексуалните посегателства и колко много хора са ставали жертви на подобно поведение. Работещите в тази медия показват голяма отдаденост към разясняването на този широко разпространен проблем в съвременното общество. Свидетелство за това, от една страна, е големият брой публикации по темата, а от друга страна, появата на специални текстове, дори рубрики, даващи съвети как да се разпознае сексуалният тормоз и какви мерки могат да предприемат жертвите, за да сложат край на сексуалното насилие. Към тях трябва да се добавят и материалите, описващи как трябва да се държат представителите на двата пола едни с други в нова ситуация на засилено внимание към проблема сексуално посегателство. Журналистите в Би Би Си се стремят да повишат осведомеността на аудиторията относно сексуалното насилие (като цяло).

	Жанр	Бройки
Общ брой текстове	Интервю	13
	Лично мнение	7
	Коментар	7
	Репортаж	17
75	Есе	3
	Статия	12
	Анализ	10
	Рецензия	2
	Портрет	4

Таблица 1 – Би Би Си – Интерпретативни текстове по жанрове

В Таблица 1 са представени интерпретативните жанрове, които са използвани при отразяването от bbs.com на движенията „Me Too“ и „Time’s Up“. Може да се каже, че в този уебсайт се среща добро жанрово разнообразие – особено като се има предвид основната информационна функция на новинарския сайт. На първо място сред интерпретативните текстове е репортажът – 17 текста. Предпочитанието към този жанр е свързано с присъствието на репортери на Би Би Си на основни събития около двете инициативи. Сред тези събития се отличават наградните церемонии – „Златен глобус“, „Бафта“, „Оскар“, „Грами“, „Британски музикални награди“¹. Съществен брой репортажи обаче има и около изслушванията на Кристин Блейзи Форд пред американския Сенат и от последвалите протести срещу Брет Кавана.²

На второ и трето място са интервюта и статиите – съответно 13 и 12 броя. На предпоследно място е есето – 3 броя, а на последно място е рецензията – 2 текста. Тук е важно да се посочи, че под категорията „статия“ се има предвид класическия аналитичен жанр, а не широкото понятие, което в онлайн пространството често се използва като синоним на „публикация“.

Големият брой репортажи и интервюта е свързан със стремежа читателите да бъдат запознати максимално точно с фактите около двете движения. Ролята на журналиста е сведена до медиатор на събитията, така че потребителят сам да прецени как точно да

---

¹ Най-активните към този момент инициативи, свързани с двете движения, са проведени именно на тези наградни церемонии в американската и британската развлекателна индустрия. Това са например задължителният дрескод изцяло в черно на наградите „Златен глобус“ или носенето на значки във формата на бели рози на церемонията по връчване на наградите „Грами“, като и двете инициативи имат за цел да покажат солидарност с жертвите на сексуално насилие.

² Един от най-големите скандали, разтърсили Съединените щати след появата на хаштаг #MeToo в социалните медии. Доктор Кристин Блейзи Форд обвинява кандидата за сенатор Брет Кавана в изнасилване, когато и двамата са съученици в гимназията. Следват публични изслушвания на засегнатите страни, които в продължение на месец привличат интереса на цялото американско общество, а ФБР започва разследване срещу Кавана. В крайна сметка неговата кандидатура е одобрена, а обвиненията срещу него отпадат. Въпреки това в обществото остава усещането за несправедливост, а жертвата Кристин Блейзи Форд е подкрепена от хиляди жени на специално организирани протестни демонстрации.

тълкува фактите и какви изводи да си направи. Към това трябва да се отбележи, че личните мнения (7 броя) са на водещи експерти по право, на дейци от развлекателната индустрия или на психолози, опитващи се рационално да обяснят какво се случва около „Me Too“ и „Time’s Up“ и какъв е техният личен възглед за особеностите на двете движения.

Отношение на медията към движенията „Me Too“ и „Time’s Up“

Общ брой текстове	Положително отношение (брой текстове)	Негативно отношение (брой текстове)	Не е изразено отношение (брой текстове)
75	39	4	32

Таблица 2 – Би Би Си – Изразено отношение към „Me Too“ и „Time’s Up“ в интерпретативните текстове

Следващият компонент на контент анализа е изразеното отношение към „Me Too“ и „Time’s Up“ в интерпретативните текстове на Би Би Си. Данните са представени в Таблица 2.

В най-голям брой материали е изразено положително отношение към двете движения – 39 текста, т.е. в повече от половината интерпретативни текстове. Този значителен превес на публикациите с положително отношение е свързан с факта, че журналистите и гостуващите коментатори осъзнават необходимостта от съществуването на тези инициативи. Авторите разбират колко голям проблем е сексуалният тормоз – и сексуалното насилие като цяло – и знаят, че „Me Too“ и „Time’s Up“ могат да се превърнат в един от начините за преодоляването му. Положителното отношение на авторите е свързано и с премахването на табуто върху публичното говорене по тази тема, която най-сетне

е привлякла общественото внимание към оказването на помощ на жертвите на насилие и към начините за прекратяване на поведението на тормоз. Разбира се, това не означава, че авторите на текстовете с положително отношение към инициативите пренебрегват проблемните страни на кампаниите и съществуващите критики към тях. Те признават, че има още много път за извървяване, както и че трябва да се осъществят промени в движенията, защото чрез сегашните си характеристики „Me Too“ и „Time’s Up“ едва ли биха успели да постигнат заложените от тях цели.

Ето и два примера за текстове, изразяващи положителна нагласа към двете движения. За улеснение (а и за да се спести място) ще бъдат представени само параграфи или части от параграфи, в които могат да се открият такива нагласи.

Брет Кавана: Върховната конфронтация за Америка на Тръмп (Zurcher, 2018)

Антъни Цуркър, 27 септември 2018 г.

[...]

Движението #MeToo има история, измервана в месеци, а не в години, но борбата, която то представлява, е поне толкова силна и издръжлива.

То представлява подтик да се преосмисли това, което до сега е търпяно от жените, и това, което обществото от дълго време е замитало под килима. Те откриват нов шампион в лицето на доктор Форд и след като Тръмп поставя под въпрос защо тя не се е разкрила по-рано, се появи и нов хаштаг #WhyIDidntReport.

[...]

Беше ли 2017 г. повратна точка за жените в Холивуд? (Iqbal, 2018)

Разия Икбал, 6 януари 2018 г.

Кампанията #MeToo ни разклати из основи: тя беше едновременно лична и анекдотична, но същевременно и колективен рев на жени по целия свят, които споделят истории за сексуално нападение или тормоз.

Те не просто казват колко широко разпространен е този начин на поведение: това е и знак за овластяване.

Холивуд е разтърсен от скандала с Уайнстийн и от всички други скандали, които го последваха.

[...]

Наред с всичко това очевидната идея, за съжаление, все още трябва да бъде изразена: жените не искат специално отношение, а само равенство. А това означава и равенство във възможностите.

И ако нещото, което пречи на това, са старомодните навици жените да се виждат по определен начин, тогава може би движенията #MeToo и #TimesUp са важни водачи – но ние ще видим пълното проявление на културната промяна малко по-нататък.

На второ място се нареждат текстове, в които не е изразено отношение към „Me Too“ и „Time’s Up“ – 32 броя от общото количество интерпретативни текстове. Това са публикации, в които двете движения не са назовани директно, а се споменават факти или развитието на събития, свързани с тях. Фокусът е върху тези факти и събития, така че в тези материали не може да бъде открито конкретно изразено движение към инициативите.

На последно място са текстовете с негативно отношение към кампаниите. То се среща в 4 материала. Критиките и негативните нагласи са свързани с т.нар. феномен „виновен до доказване на противното“ – прекаленото фокусиране върху публичните фигури и техните обвинители, които не желаят да приемат ничия друга гледна точка освен тяхната собствена. Така вниманието е изцяло върху

обвиненията, но няма достатъчен интерес към изказванията, пледиращи невинността на обвиняемите. Критикувана е и твърде голямата активност в социалните медии, но малко предприетите реални действия. Пример за такъв текст е:

Огнената буря #MeToo превзема Боливуд и индийските медии (Alluri, 2018)

Апарна Алури, 9 октомври 2018 г.

[...]

Силата на новото движение #MeToo в крайна сметка ще бъде изпробвана чрез това как ще се развие оттук нататък – и ако миналото е някакъв индикатор, няма за какво толкова да бъдем оптимисти, тъй като по-ранните опити за индийски хаштаг #MeToo не доведоха до траен резултат.

Списък с предполагаеми хищници в науката отмря бързо в балона Туитър, а призивите да се назоват и да се засрамят долните лица в Боливуд не намериха много последователи. Освен това няма да е лесно за хората, които избераат да проговорят, особено за тези, които нямат доказателства, за да подкрепят обвиненията си.

Някои от жените предоставиха скрийншотовете на лични текстови съобщения, които са им изпратени от техните предполагаеми насилници, правейки обвиненията трудни за отричане.

Но в случаите, в които всичко е сведено до „твоята дума срещу моята“, много от жените, които проговориха, вече са заплашвани с правни действия за клевета, а някои от туитовете, посочващи имена, вече са свалени.

Събраните данни дават основание да се направи изводът, че интерпретативните текстове на сайта на Би Би Си изразяват по-скоро положително отношение към движенията „Me Too“ и „Time’s

Up”. Материалите с положителна нагласа надделяват значително над тези с негативно отношение – положителните публикации са десет пъти повече от негативните материали.

Предпоследният критерий за контент анализа е свързан с това дали в текстовете в Би Би Си се говори за движението „Me Too”, за кампанията „Time’s Up”, и за двете инициативи или за нито едно от тях. Така тук се отчита кое от двете движения е споменато в даден материал, като се има предвид назоваване на инициативата чрез конкретното ѝ наименование. Данните от този анализ са представени на Таблица 3.

Общ брой текстове	„Me Too” (брой текстове)	„Time’s Up” (брой текстове)	Нито едното (брой текстове)	И двете (брой текстове)
75	42	6	18	9

Таблица 3 - Би Би Си – Дали се говори за „Me Too” или за „Time’s Up” (интерпретативни текстове)

Веднага се вижда, че повече от половината от изследваните публикации споменават движението „Me Too” – 42 от общо 75 текста. Споменаването на това движение става дори още по-голямо, когато се прибавят резултатите от графа „И двете“. Така, обединявайки всички текстове, в които е споменато „Me Too” (самостоятелно или в комбинация с „Time’s Up”) се оказва, че в 51 материала е споменат „Me Too“.

Движението „Time’s Up” самостоятелно е споменато в едва 6 публикации. Ако се прибавят и данните от графата „И двете“, се оказва, че за тази инициатива се говори в 17 текста.

На последно място трябва да се отбележат материалите, в които не се говори за нито едно от двете движения – 18 броя. Разбира се, тези публикации също са свързани с темата на

проучването – просто в тях не се назовава конкретно нито „Me Too“, нито „Time’s Up“. Едната част от тези текстове са публикувани в дните между 5 и 15 октомври 2017 г., т.е. след първите обвинения срещу Уайнстийн, но преди първия твит на Алиса Милано, съдържащ #MeToo, когато все още не създадено движението в съвременния му облик. В другата част от материалите се проследяват обвиненията в сексуален тормоз срещу публични личности, започнали след появата на първата статия с твърдения срещу филмовия продуцент – при тях се говори за „секс скандалите“ в Холивуд и в Съединените щати като цяло (споменават се и обвиненията срещу известни личности и в други държави – главно в Европа и Азия), като водещ е фактът, че те са вдъхновени от проговарянето на жертвите на продуцента, но без да се казва изрично, че са създадени и две движения.

В крайна сметка се оказва, че в този новинарски уебсайт се срещат значително повече текстове относно „Me Too“ (51 броя) отколкото за „Time’s Up“ (17 броя), т.е. материалите, свързани с „Me Too“ са три пъти повече от тези с „Time’s Up“. Показателен е фактът, че в медията надделяват публикациите, в които не се споменава нито една от инициативите, над тези, споменаващи „Time’s Up“ по какъвто и да било начин – самостоятелно или в комбинация с „Me Too“ (17 броя) срещу 18 броя.

Това води до интересен извод. Всъщност „Time’s Up“ е това движение, което реално предприема стъпки за подобряване положението на жените в сферата на труда чрез Фонда за правна защита, а и чрез стартирането на отделни кампании за постигане на равенство на мъжете и жените във филмовата индустрия. Макар и довело до подемането на няколко кампании и организирането на „женски походи“, „Me Too“ остава по-познато на широката общественост като хаштаг в социалните медии, почти изцяло пренебрегвайки десетилетната му история като инициатива на

Тарана Бърк. Това се вижда и от събраните текстове, където споменаването на името на Бърк е по-скоро изключение. Така движението, „живеещо“ предимно в социалните медии, се оказва по-добре отразявано от това, което предприема действия за прекратяване на дискриминацията между половете на работното място.

Логично обяснение за това разминаване в медийното внимание може да се открие във факта, че „Me Too“ е първото създадено от двете движения – два месеца и половина (в сегашния му вид на хаштаг в онлайн пространството) преди „Time’s Up“. Следователно има повече време за натрупване на материали, свързани с „Me Too“. Нещо повече, това са едни от месеците с най-много публикации относно вълната от обвинения в сексуален тормоз срещу известни личности. Това без всякакво съмнение оказва своето влияние над броя материали относно „Me Too“.

Друго логично обяснение е свързано с това, че „Time’s Up“ е вдъхновено от „Me Too“ и е създадено именно чрез действия на активисти, които в началото са популяризирали хаштага #MeToo. Съвсем нормално е в такъв случай „Time’s Up“ да бъде споменавано във връзка с другото движение.

Въпреки това може да се каже, че „Time’s Up“ е до някаква степен подценявана инициатива – тя е споменавана повече в комбинация с „Me Too“ отколкото самостоятелно (9 текста и 6 текста съответно).

Така се оказва, че в някаква степен „Time’s Up“ остава в сянката на „Me Too“. „Me Too“ се свързва по-скоро с обвиненията (и съдебните процеси) срещу известни личности, докато „Time’s Up“ остава по-тясно свързано с „обикновените“ хора, които могат да се възползват от Фонда за правна защита. В този смисъл е ясно защо медиите се интересуват много повече от „Me Too“ – историите за публични личности винаги привличат значително повече медийното

– и общественото – внимание и интерес отколкото случващото се с никому неизвестните хора.

Призиви за промяна на социалните роли на половете

Последният критерий за анализиране на интерпретативните текстове в този доклад е свързан с това дали в публикациите движенията „Me Too“ и „Time’s Up“ са свързани с изразяването на призиви за промяна на сега съществуващите социални роли на двата пола. Данните по този показател са представени на Таблица 4.

Общ брой текстове	Да (брой текстове)	Не (брой текстове)
75	26	49

Таблица 4 – Би Би Си – Има ли призив за промяна в социалните роли в интерпретативните текстове

От тази таблица се вижда, че преобладават интерпретативните материали, в които не може да се открие призив за такава промяна – 49 текста. При това тези публикации са почти два пъти повече от текстовете, в които има такъв призив – те са 26 броя.

Тази особеност е свързана с характера на медията и със стремежа ѝ да поднася информацията точно, безпристрастно и без опити за манипулация. По-горе бе споменато, че из интерпретативните текстове не могат да се открият крайни мнения и че авторите предпочитат да изложат фактите и да оставят читателят сам да формира гледната си точка. Такъв е случаят и тук – потребителят е оставен и може сам да прецени дали е необходима или не промяна на социалните роли на двата пола.

Призивите за промяна на взаимоотношенията между мъже и жени могат да се открият в интервюта и в лични мнения на гостуващи автори. В тези текстове най-често се срещат призиви

обществото да започне да вярва на историите и преживяванията на жените и мъжете, станали жертва на сексуално насилие – критикувани са мненията, че тези хора лъжат, за да привлекат вниманието към себе си. Срещат се и призови за постигане на равнопоставеност в различни индустрии – еднакво заплащане и равни възможности за кариерно развитие и на двата пола. Към тези призови за промяна на социалните роли трябва да се прибавят и критиките срещу хищническото и насилническото поведение на някои мъже към жените като цяло, както и окуражаването на жените така, че те да придобият по-голяма смелост и да започнат да отстояват позициите си и да защитават правата си. Жертвите на насилие (независимо от кой пол) са окуражавани да споделят своите истории и да не се страхуват от обществените реакции, защото само така може да се започне едно здравословно обсъждане на проблема.

Следва пример за текст, съдържащ такъв призив за промяна на социалните роли.

Показанията на Кристин Блейзи Форд през очите на една оцеляла жена (Spikol, 2018)

Лиз Спикол, 28 септември 2018 г.

[...]

Въпреки че списвах колонка относно психическото здраве преди 10 години, едва наскоро проговорих публично относно събитието, което предизвика моите бурни години. Написах го през 2003 г. и след това, след #MeToo, се почувствах окуражена отново да изляза напред.

Изглеждаше като нещо спешно да обясня защо жените не винаги незабавно докладват за преживяванията си. Опитвам се да изясня нещата така, че хората по-добре да разберат гледната точка на оцелелия.

[...]

Докато гледах как брадичката на сенатор Ричард Блументал потреперва, докато изразяваше благодарността си, се разгневих. Това висше мъжко право: ние одобряваме. Ние ти благодарим. А сега ние ще продължим да говорим и да изразяваме нашата солидарност минута след минута, докато ти седиш там и „умираш“.

Ако някоя от страните наистина оценяваше нейния принос и уважаваше болката ѝ, те щяха да ѝ разрешат да се махне от там и да си отиде вкъщи. Да стоиш прав в тази стая е огромно постижение. Да изчакаш всички тези партизански глупости беше героично.

Вчера беше несравнимо лош ден за мен и за много други жени, които гледаха процедурите не като странични наблюдатели, а като участници. Ние бяхме там с нея, усещайки как минават секундите като че ли бяха застрашени нашите животи. Ние всички се нуждаем от няколко дни, за да се възстановим.

Отнасяйте се по-полека с нас. Отнасяйте се по-полека с нея. Ние вървим по един неравен път и дупките по него са опасни.

Заклучение

В края на текста могат да бъдат направени следните изводи от проведения контент анализ на интерпретативни текстове относно движенията „Me Too“ и „Time’s Up“.

Първо, в това онлайн издание има много повече публикации, в които се говори за движението „Me Too“, отколкото текстове за инициативата „Time’s Up“. По този начин се оказва, че „Time’s Up“ остава в сянката на другата кампания и не привлича толкова силно медийното внимание, макар че оказва реална подкрепа на жертвите на сексуален тормоз на работното място. Въпреки това неговата правна и финансова помощ не предизвиква интерес толкова силно, колкото разпространението на хаштаг #MeToo в социалните медии –

породното доказателство за това колко много дигиталната реалност може да измести случващото се в реалния живот.

Второ, в интерпретативните текстове в тази медия се изразява по-скоро положително отношение към „Me Too“ и „Time’s Up“. Авторите на тези текстове признават същественото значение на двете движения за започналата широка дискусия в обществото относно сексуалния тормоз. Разбира се, голяма част от авторите осъзнават, че има редица проблемни аспекти при инициативите и че ще са необходими повече усилия за осъществяването на дълготрайни промени в обществените нагласи по тези проблеми. И все пак движенията са начална стъпка, показваща широкото разпространение на сексуалното насилие и на дискриминацията въз основа на пола в различни социални сфери. Освен това голяма част от тези автори изразяват радост, че хората изобщо са започнали да проявяват интерес към тема, която дълго време е била пренебрегвана.

Трето, проведенният анализ показва, че в тези текстове движенията „Me Too“ и „Time’s Up“ всъщност не се свързват с призови за промяна на съвременните социални роли на мъжете и жените. Това може да се обясни с характеристиките на медията, в която на първо място са изведени фактите. Дори и при този тип материали, в който е дадена свобода на авторите да изразяват личните си мнения и убеждения (за разлика от информационните текстове в Би Би Си, където авторското присъствие не се усеща), се запазва по-дистанцирано отразяване на събитията. Пишещите в онлайн изданието залагат предимно на представянето на фактите и тяхното точно и безпристрастно анализиране. Читателят е оставен сам да прецени дали има необходимост от промяна на социалните роли на половете в съвременното общество. Уебсайтът на Би Би Си следва високите стандарти за журналистическо отразяване, които са характерни за другите канали на медийната корпорация. Медията

винаги се е отличава със своята безкомпромисност и безпристрастност при представянето на фактите и събитията от важен обществен интерес. С пълна сила това важи и за отразяването на движенията „Me Too“ и „Time’s Up“.

Използвана литература:

- МОНОВА**, Тотка (1999). *Медиатекстът*. София: Парадокс. [Monova, Totka (1999). *Mediatekstat*. Sofia: Paradox]
- BARGH**, John. A., Paula **RAYMOND** (1995). The naive misuse of power: nonconscious sources of sexual harassment. *Journal of Social Issues*, Vol. 51, pp. 85-96.
- BRODSKY**, Carol (1976). *The Harassed Worker*. Lexington, Massachusetts: P. C. Heath.
- BROWNE**, Kingsley R. (2006). Sex, Power, and Dominance: The Evolutionary Psychology of Sexual Harassment. *Managerial and Decision Economics*, Vol. 27, No. 2, 3, pp. 145-158.
- FRANKEL PAUL**, Ellen (1990). Sexual Harassment as Sex Discrimination: A Defective Paradigm. *Yale Law & Policy Review*, Vol. 8, No. 2, pp. 333-365.
- KALOF**, Linda et al. (2001). The Influence of Race and Gender on Student Self-Reports of Sexual Harassment by College Professors. *Gender & Society*, No. 15, pp. 282-302.
- LEUNG**, Rebecca, Robert **WILLIAMS** (2019). #MeToo and Intersectionality: An Examination of the #MeToo Movement Through the R. Kelly Scandal. *Journal of Communication Inquiry*, Vol. 43, No. 1, pp. 349-371.
- MACKINNON**, Catherine A. (1979). *Sexual Harassment of Working Women: A Case of Sex Discrimination*. New Haven, CT: Yale University Press.
- MACKINNON**, Catherine A. (2002). The Logic of Experience: reflection on the Development of Sexual Harassment Law. *Georgetown Law Journal* No. 90, pp. 813-833.
- MAINIERO**, Lisa A., Kevin J. **JONES** (2013). Sexual Harassment versus Workplace Romance: Social Media Spillover and Textual Harassment in the Workplace. *Academy of Management Perspectives*, Vol. 27, No. 3, pp. 187-203.
- NEWMAN**, Meredith Ann (1995). Sexual Harassment and Productivity: It’s Not Just a U.S. Problem. *Public Productivity and Management Review*, Vol. 19, No. 2, pp. 172-186.
- PATAI**, Daphne (1988). *Heterophobia: Sexual Harassment and the Future of Feminism*. Lanham, MD: Rowman & Littlefield.
- SCHULTZ**, Vicki (2001). Talking About Harassment. *Journal of Law and Policy*, No. 9, pp. 417-343.
- TANGRI**, Sandra S., Martha R. **BURT**, Leonor B. **JOHNSON** (1982). Sexual Harassment at Work: Three Explanatory Models. *Journal of Social Issues*, No. 38, pp. 33-54.
- THACKER**, Rebecca A. (1996). A Descriptive Study of Situational and Individual Influences upon Individuals’ Responses to Sexual Harassment. *Human Relations*, No. 49, pp.1105-1122.

Използвани източници:

- ALLURI**, Aparna (2018). #MeToo firestorm consumes Bollywood and Indian media. <<https://www.bbc.com/news/world-asia-india-45757916>>

BLAKELY, K. (2009). The “new” sexual harassment. <<https://www.forbes.com/2009/08/06/sexual-harassment-office-forbes-woman-leadership-affairs.html>>

British Broadcasting Company. <bbc.com>.

GEORGE, Kat (2018). #MeToo and human rights language in the social media era. <<http://rightnow.org.au/opinion-3/metoo-human-rights-language-social-media-era/>>

IQBAL, Razia (2018). Was 2017 a tipping point for women in Hollywood?. <<https://www.bbc.com/news/entertainment-arts-42578764>>

SPIKOL, Liz (2018). Christine Blasey Ford’s testimony through the eyes of a survivor. <<https://www.bbc.com/news/world-us-canada-45683790>>

THOMSON, Katie (2018). Social Media Activism and the #MeToo Movement. <<https://medium.com/@kmthomson.11/social-media-activism-and-the-metoo-movement-166f452d7fd2>>

ZILLES, Christian (2017). The #MeToo Movement Shows the Power of Social Media. <<https://socialmediahq.com/the-metoo-movement-shows-the-power-of-social-media/>>

ZURCHER, Anthony (2018). Brett Kavanaugh: The supreme showdown for Trump’s America. <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-45644618>

Цветелина Джамбазова е докторант в катедра „Пресжурналистика и книгоиздаване“, Факултет по журналистика и масова комуникация, Софийски университет „Св. Климент Охридски“.

Tsvetelina Dzhambazova is a PhD student at the Department of “Press and Book Publishing”, Faculty of Journalism and Mass Communication, Sofia University “St. Kliment Ohridski”.